

TEMA: Landsmøde 2007

Desuden i dette nummer:

Bente Dahl er NETOPs nye formand

Mad, wellness og husflid

Vejen til dansk statsborgerskab

Derude i fremtiden

Landsmødet 2007 stod på mange måder i udviklingens tegn. Fremtidsskriveren Anne Marie Dahl gav sit bud på fremtidens følelsesforbruger – og aftenskolekursist: Et krævende og troløst, men velhavende individ, der hvileløst søger sin egen lykke i stadig mere forfinet granskning af egne behov. Men som samtidig higer efter meningsfulde fællesskaber til at opfylde de behov for bekræftelse og menneskelig kontakt. Noget der i en selvcentreret fremtid bliver en mangelvare.

Og det er jo ikke nogen nem kursist at skulle stille tilfreds, derude i fremtiden.

Spørgsmålet er for det første, om der er tale om en kursist i traditionel forstand? Og svaret er nej. Fremtidens aftenskolegænger vil have fleksibilitet og mange muligheder og tror ikke på at kunne realisere sig selv i lange forløb, som vi kender dem i dag.

Næste spørgsmål er, om det overhovedet er muligt at stille sådan en type tilfreds? Også her er svaret nej. Fremtidens deltager i folkeoplysning vil selv være med til at bestemme indhold og forløb af aktiviteten, som skal kunne snittes til, så deltageren får den størst mulige individuelle nytte ud af deltagelsen.

Før vi hovedrystende henviser fremtidens forkælede og selvcentrerede folkeoplysningsdeltager til at finde svaret på sine behov et andet sted end hos os, skal det understreges, at der er tale om fremtiden. Den kender som bekendt ingen, og Anne Marie Dahls billede er ikke en videnskabelig sandhed. Billedet er et fingerpeg om en retning og en tendens. En tendens vi allerede ser andre steder, for eksempel i Danmarks nye midterparti, som jo knap er et parti endnu og mere minder om en bevægelse i en retning, end et parti med et program. Ny Fajance er partiet blevet kaldt, og det er måske meget rammende, at

der er tale om ny og glattere glasur på en dyb tallerken, der allerede er opfundet.

Vores mulighed i forhold til den nye tendens er fleksible tilrettelæggelsesformer. Muligheden giver ikke alle svar – langt fra alle, hvis nogen svar overhovedet. Men den giver nogle muligheder. Og dem skal vi vide at bruge. På landsmødets workshop om de nye tilrettelæggelsesformer blev der fremlagt mange ideer gode til aktiviteter. Vi er derfor i gang med at gøre fremtiden til vores, og finde vores ståsted – derude i fremtiden.

Bernhard Trier Frederiksen
Sekretariatsleder for NETOP

MEDLEMSBLAD FOR:

NETOP

Gammel Kongevej 39G, 1.
1610 København V
Telefon 33 93 00 96
Fax 33 33 00 96

NETOP Kerteminde
Gedskovvej 3
5300 Kerteminde
Telefon 63 32 20 96
Fax 63 32 20 97

www.netoplysning.dk
info@netoplysning.dk

Redaktion:

Bernhard Trier Frederiksen, ansvarshavende
Martin Hansen, redaktør

Redaktionsudvalg:

Henriette C. Andersen
Ib Solvang, Kerteminde Husflid

Layout:

Martin Hansen

NETOPnyt udsendes til NETOPs styrelse samt til skoleledere og bestyrelser i NETOPs lokalforeninger. Desuden sendes bladet til NETOPs kollektive medlemmer (Dansk Husflid og Det radikale Venstre), samarbejdspartnere, og personer med tilknytning til folkeoplysningen.

NETOPnyt skal:

informere om NETOP og netværkets aktiviteter og om folkeoplysningen generelt; skabe debat om folkeoplysningen og de dertil knyttede fag, metoder og holdninger; inspirere

til nye aktiviteter og udvikling af gamle; være forum for idéudveksling; anmelde nyt relevant materiale til brug i folkeoplysningen; være et kulturorgan og fortælle om de forskellige lokalforeninger i NETOP.

Alle kan indsende relevante indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopforderede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis NETOPs synspunkter. Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Tryk: Øko-Tryk

Oplag: 1600 eks. 4 gange om året.

Næste deadline: 20. august 2007

Forsiden: Afstemingen om landsmødets holdning til en ny valgstruktur i NETOP foregik på utraditionel vis – og vakte begejstring. (Foto: Martin Hansen)

ISSN 1603-6166

Tak fra en ny formand

AF BENTE DAHL *Nyvalgt formand for NETOP*

På landsmødet i Svendborg bød NETOP en ny formand velkommen. Bente Dahl takker her for valget og fortæller om sine tanker om arbejdet fremover.

Søndag den 29. april blev undertegnede valgt som landsformand for NETOP. Det er jeg glad for og stolt over. Tak fordi I stillede mig op, og tak fordi I valgte mig. Nu kan jeg med den nye kasket på arbejde for folkeoplysning og demokratiudvikling endnu mere end jeg har kunnet, med de redskaber jeg har haft til rådighed indtil nu. Jeg er medlem af Folketinget for Det Radikale Venstre og er blandt andet ordfører for folkeoplysning. Jeg har i mit civile liv arbejdet med folkeoplysning i mange år på forskellige måder, i organisationsarbejde, som leder af aftenskolevirksomhed, som underviser.

Folkeoplysning er baseret på vidensdeling og samvær.

Der er en del opgaver, det ligger lige for at tage fat på at løse. Jeg tænker på kampen for bedre lokaleforhold, kampen for at få regelforenklinger i systemerne og kampen for nem adgang til samvær.

Så er der også en vigtig opgave i at kæmpe kampen for at gøre os synlige. Vi må blive bedre til at tage del i debatter, så vi med ord viser, at folkeoplysningen er

en vigtig del af samfundslivet. Vi må også selv rejse debatter om vigtigheden af folkeoplysningen og dens rolle i samfundet. Vi ved alle sammen, at folkeoplysning er en vigtig del af livet i et levende demokratisk samfund, vi kender værdien af den jævnlige dialog, det menneskelige i nærværet, det udviklende i samværet omkring læringsprocessen. Men det er ikke tilstrækkeligt at vide det med os selv. Vi må ud over rampen med den viden til alle andre, hvor de nu befinder sig i samfundet. Vi skal kæmpe for et SAMfund – at vi er sammen om at leve og udvikle hverdagen her.

Jeg glæder mig til at tage aktivt del i kampen for at få folkeoplysningen placeret højere på samfundets dagsorden. Så højt, at ingen kan komme uden om den. Folkeoplysningen hører med til ”det gode liv”.

NETOP har to ben at gå på. Husfliden er NETOPs ene ben. Det andet ben er FO (Frit Oplysningsforbund). Der skal to ben til, for at man kan få fodfæste og stå fast. Med det vil jeg sige, at den måde organisationen er bygget op, den måde at samarbejde på, er en stærk konstruk-

tion, som visionære mennesker har trukket et stort læs for at få gennemført. Organisationen er så stærk, som de der bruger den, vil gøre den til. Jeg har indtryk af, at der er mange gode kræfter, der arbejder sammen for at gøre NETOP til den slagkraftige, dynamiske organisation, som folkeoplysningen behøver som slagskib. Jeg vil også pege på det meget dygtige sekretariat. Organisationen er trimmet og klar (i fuld gang med) at tage hul på fremtidens udfordringer.

Jeg ved, valget forpligter – jeg skal gøre mit bedste for at leve op til den tillid, I har vist mig ved valget.

Bente Dahl vil som formand for NETOP fortsætte et langt arbejde i folkeoplysningens tjeneste.

Bente Dahl

Medlem af Korup-Ubberud Husflidsforening og FO Bogen-se Sønderø

Medlem af Folketinget for Det Radikale Venstre
Uddannet i klassisk musik på Vestjysk Musikkonservatorium
Indtil valget til Folketinget i 2005 arbejdede Bente Dahl som musikskoleleder på Vejen Kommune Musikskole.

Underviser stadig i musik i forskellige sammenhænge.

Indtryk fra et landsmøde

AF TINNE HANSEN *Midtsønderjyllands Husflid og medlem af NETOPs styrelse*

Landmødet i Svendborg bød både på fremtidsscenerier, spændende workshops, inspirerende samtaler og god mad. Tinne Hansen fortæller her om sine indtryk fra weekenden.

Tinne Hansen blev på landsmødet valgt ind i NETOPs styrelse.

Så lykkedes det i år – nemlig at kunne deltage i NETOPs årlige landsmøde. De sidste par år har jeg gerne villet deltage, men har været forhindret. Derfor blev denne weekend planlagt i god tid.

Inden mødet fik jeg tilsendt en bunke papirer og diverse bilag til gennemlæsning.

Jeg ankom til Svendborg dagen før mødets start, og besøgte en mangeårig veninde.

Klokken 12 lørdag var officiel start på landsmødet med indkvartering og frokost. Der var mange ukendte ansigter, men også mange kendte, og ved frokosten var der mulighed for at hilse på hinanden.

Megatrends og modtrends

Som fælles foredrag var fremtidsforsker Anne-Marie Dahl sat

på. Hun har sit eget firma med fremtidsforskning, og fortalte om "Fremtidens aftenskole og følelsesforbrugere". Hun omtalte megatrends og modtrends, og en tese var, at man aldrig kan forudse, hvad der vil blive en trend, da mange ting spiller ind på dette. Som fremtidsforsker kan man sætte forskellige scenarier op, og nogle af disse vil blive mere fremherskende end andre. Anne-Marie Dahl fortalte meget levende og engageret om sit emne. Hendes ord passede fint til de billeder, hun havde valgt at sætte på lærredet.

Forskellige scenarier

Jeg har ved en tidligere lejlighed hørt Anne-Marie Dahl, og var meget optaget af, hvad hun fortalte, derfor havde jeg også valgt at tilmelde mig hendes workshop, da jeg vidste, at det var noget, jeg kunne bruge. Samtidig hermed blev der afholdt andre spændende workshops. Anne-Marie Dahl satte fire forskellige fremtidsscenerier op for os. Vi blev derefter delt i grupper og fik tildelt et scenarium, som

Anne-Marie Dahl fortalte om fremtidens følelsesforbrugere. (Foto: Martin Hansen)

vi skulle planlægge en passende aftenskoleundervisning til. Vores gruppe fik til opgave at planlægge i et samfund, hvor det sociale samvær mellem mennesker var i centrum. Efterfølgende blev forsamlingen spurgt om, hvilket scenarium vi ville ønske blev en realitet, og hvilket vi troede på ville blive det. Der var meget lidt overensstemmelse mellem de to afstemninger.

Sang og snak

Senere på eftermiddagen var der endnu en række workshops, og aftenen blev indledt med en særdeles god buffet og hyggeligt samvær med de øvrige deltagere. Aftenens program var ”syng med sange” og en del snak. Netop samtalen synes jeg er vigtig ved et arrangement af denne karakter, derfor kunne jeg godt have

ønsket dæmpet musik i baggrunden frem for underholdning.

En god debat

Søndagens program var afholdelse af landsmødet. Her var det vigtige spørgsmål, hvorvidt NETOP skal deles i regioner og dermed vælge styrelsesmedlemmer regionalt, eller om det nuværende valgsystem med valgkollegier bør fortsætte. Vi fik en rigtig god debat ud af spørgsmålet, fordi den foregik i små grupper, hvor vi skulle svare på tre spørgsmål. Hver deltager fik desuden udleveret to gule klæbesedler. På bagvæggen i salen var opsat to bannere med spørgsmålene: ”Skal vi afskaffe valgkollegierne”? Og: ”Skal vi gå imod regionsmodellen”? Det sidste spørgsmål var formuleret, så det kunne forstås på to måder, men der blev redegjort for

meningen med det. Der var en tydelig stemning for at arbejde hen mod regioner. Debatformen var velvalgt og velfungerede, og grupperne fik mulighed for via spørgsmålene at fremkomme med deres holdninger.

Ny landsformand

Vigtigt for landsmødet var også valget af ny landsformand, og her blev den foreslåede kandidat valgt. Som ny deltager kan valgformen med valgkollegier virke lidt fremmed og bagvendt, så en ændring er nok ikke et dårligt træk.

Alt i alt et godt landsmøde, der foregik i en behagelig atmosfære, selv vejret var fortræffeligt, og Hotel Svendborg var et godt valgt sted.

Den uformelle snak er en vigtig del af et landsmøde. Her er Flemming Thøgersen i samtale med Bente Dahl og Marion Thøgersen. (Foto: Henrik Bro)

Et aktivt landsmøde

AF MARLENE BERTH NIELSEN *Foreningskonsulent*

Dette års formelle landsmøde var på mange måder anderledes end de hidtidige, og står som et konkret eksempel på, at NETOP er et forbund i forandring – et forbund i bevægelse.

Ikke meget var som det plejer at være på årets landsmøde, og det mest genkendelige var nok dagsordenens opbygning og selve proceduren for landsmødet. De mundtlige beretninger fra formand og sekretariatsleder var kortet væsentligt ned i både indhold og længde. De mundtlige beretninger fra NETOPs forskellige udvalg var skåret helt væk. Ja, ikke engang en lang og grundig fremlæggelse af regnskabet fik man serveret. Hvorfor nu al denne besparelse på tiden?

Tid til debat

For ja, det var for at spare tid, der var foretaget disse prioriteringer. Grunden var, at det har ligget NETOPs styrelse meget på sinde, hvordan vi kan skabe en aktiv demokratisk kultur i NETOP. Et naturligt sted at

starte var landsmødet, hvor der i år skulle skabes rammer for, at *alle* deltog i debatten og kom frem med deres synspunkter.

Regionsstruktur til debat

Som allerede omtalt i sidste nummer af NETOPnyt var det i år vedtægtsudvalgets oplæg til en fremtidig regional struktur i NETOP, der var sat til debat. Efter en præsentation af regionsmodellen blev landsmødets deltagere sat sammen i grupper af fire. Herefter havde deltagerne en lille time til at diskutere, om man syntes regionsmodellen var den rigtige vej at gå, om man syntes om idéen med at vælge regionale styrelsesmedlemmer og endelig om man havde input og gode ideer til, hvad regionsmøderne kan indeholde ud over valg af styrelsesmedlem.

En tilkendegivelse

Efter gruppearbejdet bad styrelsen om holdningstilkendegivelser på to måder. Dels kunne deltagerne nedskrive kommentarer, forbehold og gode ideer på nogle dertil udleverede ark. Dels skulle de markere deres holdning til to spørgsmål, der var sat op på væggene i salen på Hotel Svendborg. De to spørgsmål drejede sig om, hvorvidt vedtægtsudvalget kan arbejde videre med den regionale model, og om man ønsker valgkollegierne afskaffet eller ej. Og som det fremgår af billedet på denne side, var tilkendegivelsen ganske klar. Vedtægtsudvalget kan arbejde videre med den præsenterede model.

Debat der virker

Rigtig mange har afleveret kommentarer på sedlerne, ligesom der også blev tid til en mere traditionel debat. Der kom få kritiske kommentarer og forbehold dels til, hvor valget af regionale styrelsesmedlemmer skal foregå, dels til selve regionsinddelingen. Alt i alt har vedtægtsudvalget et rigtig godt grundlag at arbejde videre med.

Og det er en vigtig pointe, da formålet med den nye debatform på landsmødet jo lige præcis var, at skabe det bedste grundlag for det videre arbejde med det tema, der nu en gang er sat til debat. Det var på alle måder et livligt landsmøde, hvor der med en bevidst planlagt debatform blev skabt nogle gode rammer for, at alle kom til orde og brugte deres medbestemmelsesret.

Debat, der virker.
Den anderledes afstemning var en stor succes.
(Foto: Henrik Bro)

Et af landsmødets muntre øjeblikke opstod, da mødets yngste deltager, Ella, resolut kravlede mod podiet, da dirigenten, Ib Solvang efterlyste kandidater til formandsposten. (Foto: Henrik Bro)

Den nyvalgte styrelse. Bagerste række fra venstre: Marlene Berth Nielsen (medarbejderrepræsentant), Keld Byskou Jørgensen, Søren Bjørnøen, Bent Kroghly, Peter Delcomyn og Bernhard Trier Frederiksen (sekretariatsleder). Forreste række fra venstre: Inger Madsen (repræsentant for Dansk Husflid), Tinne Hansen, Elinor Harder, Bente Dahl (formand), Lise Telling Nielsen (repræsentant for Det Radikale Venstre), Karin Dahl Christensen og Kaj Andersen. Ikke på billedet: Jørgen Lehmann (næstformand), Michael Sanvig, Marianne Madsen og Lise Lundgreen. (Foto: Henrik Bro)

Rapport fra en workshop: En masse ideer

AF BERNHARD TRIER FREDERIKSEN *Sekretariatsleder*

På landsmødets workshop om fleksible tilrettelæggelsesformer kom der overraskende mange ideer til aktiviteter, som kan afvikles som fleksible tilrettelæggelsesformer

Hvad med en varevogn med 10 bærbare computere? Bilen kører ind i en fængselsgård, smækker dørene op og giver de indsatte mulighed for at følge noget fjernundervisning i jobforberedelse. Kan det være en fleksibel tilrettelagt aktivitet?” Alvoren i spørgsmålet udspringer af et ønske, som har rumlet i foreningen, som spørgeren kommer fra. For hvordan kan man give de lokale utilpassede unge – her vest Århus – der er kommet lige lovligt meget på afveje, en ny chance for at komme tilbage på sporet, når de nu sidder buret inde?

Og umiddelbart kan en aktivitet, som tager højde for, at kursisterne ikke kan komme ud til skolen eller et andet sted, fordi de afsoner en straf, sagtens være fleksibelt tilrettelagt. Forudsætningen om, at det skal være en ny aktivitet, der ikke kendes fra den eksisterende aftenskole, er i hvert fald opfyldt til fulde.

Medborgerskab under huden

Men der er endnu en forudsætning: Aktiviteten skal være udviklende for kursistens aktive medborgerskab, og den del er

det ikke helt nemt at få under huden.

Gennemgående var det 'udviklingen af et aktivt medborgerskab', der voldte deltagerne på landsmødets workshop om fleksible tilrettelæggelsesformer de største hovedbrud. Desværre giver bemærkningerne til lovændringen ikke meget hjælp. Her gives der kun eksempler – ikke en egentlig definition. Så det er op til foreningen selv at beskrive udbyttet af aktiviteten så kommunen, som i sidste ende skal godkende, at den aktivitet foreningen har afviklet, opfylder betingelserne for at kunne modtage støtte som fleksibelt tilrettelagt, giver støtten.

En masse forslag

Når I i foreningen har beskrevet aktiviteten er det en god ide derefter at spørge kommunen. Og skal man dømme efter arbejdet i workshoppen, vil der komme mange forslag til landets kommuner i den kommende tid:

- Forberedelse af flygtninge og indvandrere til integrations-testen gennem almindelig undervisning, studiekredse og endelig e-læring.
- Studiecirkel om broforbindelsen mellem Hornsherred

og Frederikssund kombineret med et 'spørg eksperten' arrangement for at få overblik over mulighederne: Bro eller tunnel?

- Livsforsikring og livstruende sygdomme: Hvordan finder jeg rundt i forsikringsjunglen? Spørgsmål til ekspertpanel med udgangspunkt i den enkeltes forsikringsforhold.
- Undervisning af hjemløse i en skurvogn kombineret med et værksted, hvor de hjemløse kan oprette en e-mailadresse under vejledning, sådan at de ikke bliver hægtet af den offentlige digitale forvaltning.
- Et kursus i SMS for ældre. En-til-en undervisning og generationsmøde med unge der viser ældre, hvordan man sender og modtager SMS.
- ... og mange, mange flere.

Indsend retningslinier

En udløber af arbejdet med ideer til fleksible tilrettelæggelsesformer havde de kommunale retningslinier som omdrejningspunkt. Mange kommuner er ikke færdige med at udarbejde de lokale regler for fleksible tilrettelæggelsesformer, og det er nu de folkeoplysende foreninger skal søge indflydelse. På sekretariatet modtager vi med glæde eksempler på retningslinier fra jeres kommune.

NETOPs folder

Alle foreninger har sammen med referatet af landsmødet modtaget folderen om fleksible tilrettelæggelsesformer, der dels gennemgår reglerne, dels giver eksempler på aktiviteter og nok så vigtigt gennemgår de økonomiske kringkroge. For skulle der endelig være noget, der forhindrede, at man kører en varevogn ind i et fængsel, skulle det måske være udgiften til selve bilen.

Demokratiets Dag

AF AGNETE ANDERSSON *Rejsekonsulent for Dansk Folkeoplysning Samråds projekt "Oplys Demokratiet"*

Demokratiets Dag er en rigtig god idé, mener de fleste. Det kniber dog desværre lidt med opbakningen til egentlige arrangementer.

Det er vel nok en god ide at bruge Grundlovsdag til en vandretur med drøftelse af demokratiske spørgsmål – men vi kan ikke lige klare et arrangement hos os nu." Sådan har reaktionerne gennemgående været, når jeg har henvendt mig til forskellige kommuner med opfordring til at deltage i Dansk Folkeoplysnings Samråds (DFS) projekt "Demokratiets Dag".

Forståeligt, for vi har alle sammen meget travlt, men trist, fordi det er en god ide, DFS har fået. Den opstod efter Muhammedkrisen, der viste, hvor forskelligt danskere opfatter demokrati i dagens Danmark.

Gåtur med debat

Ideen går ud på, at et større eller mindre antal foreninger under DFS, gerne sammen med andre samarbejdspartnere, arrangerer en vandretur for borgere, som får mulighed for at drøfte forskellige spørgsmål om demokrati undervejs på turen. Ved hver post får man udleveret et spørgsmål, som man kan snakke om med de venner eller ukendte personer, man

følges med. Desuden får hver deltager et badge med spørgsmålet og en humoristisk tegning. I alt vil der være 5-6 poster med hvert sit spørgsmål og tilhørende badge. De deltagende organisationer bestemmer selv ruten, dens længde og eventuelle tilbud undervejs om underholdning, mad og drikke og så videre.

Landsdækkende?

DFS' sekretariat har gennem et konsulentfirma fået iværksat arrangementer i de fire "regionshovedstæder" Ålborg, Vejle, Odense og Sorø. Desværre fungerede kontakten til den femte hovedby, Hillerød, ikke, men der søges nu etableret et mindre arrangement her.

Den gode vilje ...

Som en ud af tre "rejsekonsulenter" for "Oplys Demokratiet" har jeg haft kontakt med 14 kommuner. Alle kontaktpersoner har været interesseret i

projektet og fandt det vigtigt at få drøftelser i gang om demokrati. Når de har sat projektet under debat i deres respektive bestyrelser eller udvalg, har der ligeledes været stor interesse, men kræfterne til at gå i gang med arbejdet her og nu har kun været til stede i enkelte kommuner. Dog har det været interessant at se, hvordan min forespørgsel har været anledning til gode drøftelser i disse bestyrelser eller udvalg, og flere kontakter melder tilbage om vilje til at igangsætte aktiviteter om demokratiske spørgsmål i løbet af året.

En masse ideer

I alt findes mere end 100 ideer til arrangementer under overskriften "Oplys Demokratiet" på DFS' hjemmeside (www.dfs.dk), så der er nok at gå i gang med.

Forhåbentlig kan det fortsatte arbejde året ud medføre til gennemførelse af flere aktiviteter om demokrati rundt omkring i landet.

Badges indgår i Demokratiets Dag og skal være med til at starte debatter mellem deltagerne.

Bogbindere går ombord i mærskbådene

AF UFFE TØNNING *Skoleleder og formand for Bogbinderskolen Ringe*

Gamle bøger får nyt liv, når de kommer i hænderne på en bogbinder.

Hver torsdag aften i vinterhalvåret samles 10-15 hobby-bogbindere i et kælderlokale på en nedlagt byskole i Ringe. Nogle arbejder energisk og målrettet. De kan nå mange bøger på en sæson. Andre kommer lige så meget for hyggen og samværet. De når måske kun en enkelt eller to bøger.

Gammelt er godt

Men interessen for gamle bøger deler de fleste af medlemmerne i Bogbinderskolen Ringe. De gamle bøger er også nemmere at arbejde med – på grund af limningen. Det er næsten umuligt at skille en moderne lumbeck-limet paperback ad, så den kan laves

rigtigt fra bunden med hæftning, forsats, runding af ryggen, fals og så videre.

Én bog – 15 bind

I år skulle det være anderledes. Efter inspiration udefra fik alle mulighed for at arbejde med den samme bog. Vi kaldte opgaven ”Én bog - 15 bind”. Bogen valgte vi ikke selv. Vi var så heldige, at bogtrykker Stefan Mark Pedersen, Midtyns Bogtryk, netop var i gang med en opgave – en bog om Mærskflådens skibe i rederiets første 50 år. Han sponserede vores projekt med nogle prøvetryk af bogen. Arkene var falsede, men heller ikke mere. Ingen be-

sværlig lumbeck-lim, bogen var lige til at hæfte.

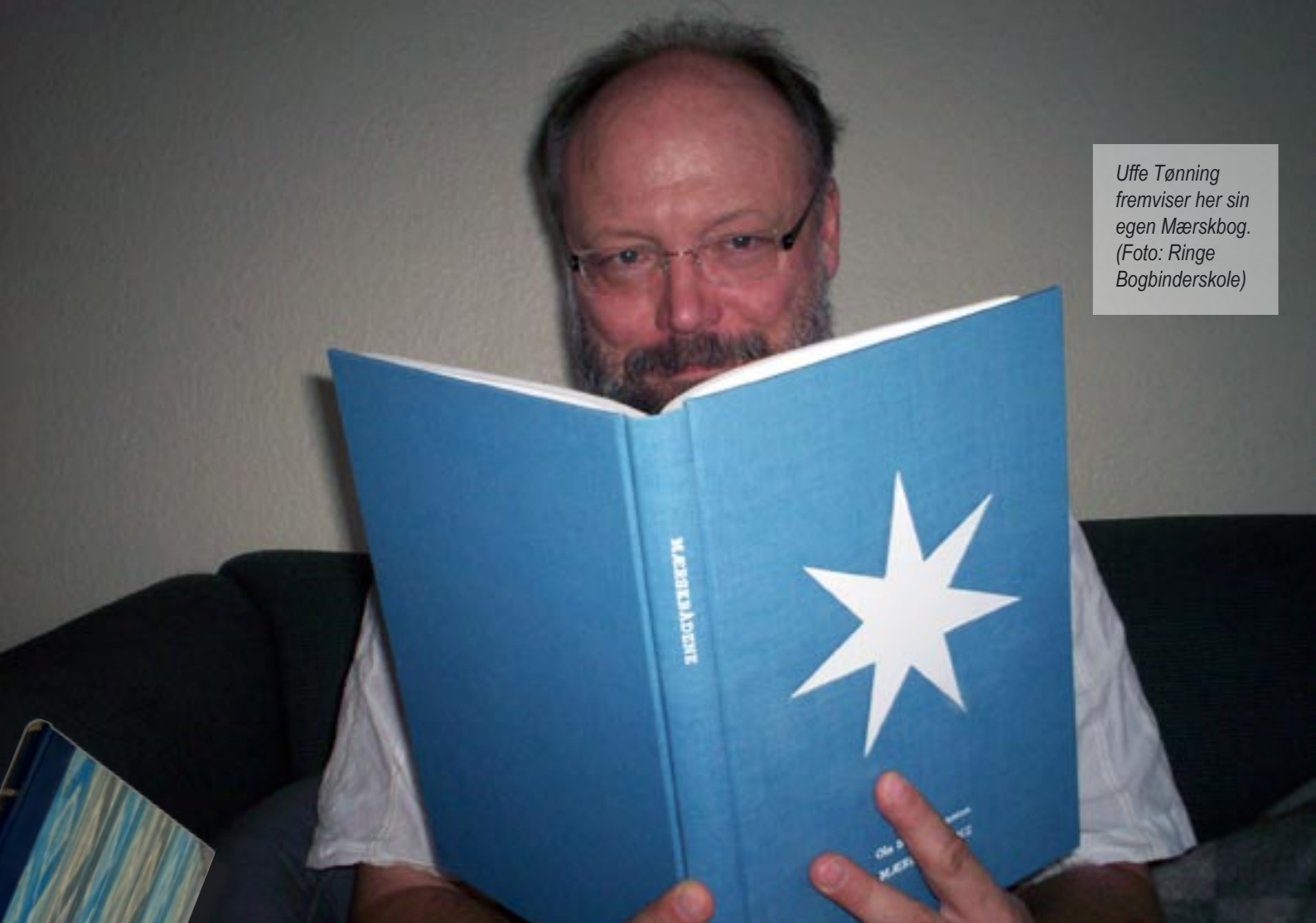
Enkle men hårde betingelser

Betingelserne var enkle. Der måtte arbejdes med opgaven mellem efterårsferien og vinterferien, og hver især valgte frit, hvilket bind han ville give bogen.

De fleste arbejdede på egen hånd med projektet, og det er måske forklaringen på, at kun seks bøger samt en halvfærdig blev afleveret til den fælles afslutning. Det var måske ikke så overraskende, at et par havde valgt at bruge Mærskss syvtakkede

Uffe Tønning fremviser her sin egen Mærskbog. (Foto: Ringe Bogbinderskole)

stjerne som udsmykning, og der var også flere blå lærredsbind, men alligevel blev det meget forskellige bøger.

Faglig vurdering

Vi havde truffet aftale med bogtrykker Stefan Mark Pedersen, Ringe, og bogbinder Anni Elkær Jensen, Mesinge ved Kerteminde, om en aften, hvor de kom og gav en faglig vurdering af de forskellige udgaver af samme bog.

Der var en hyggelig aften med en god fagsnak. Fællesopgaven blev et spændende alternativ til alle de gamle

bøger, vi ellers arbejder med, og det er også noget vi vil gentage i Bogbinderskolen, men næste gang bliver det nok på en lidt anden facon. Måske skal vi lave et album eller en kassette. Det er ikke fastlagt endnu.

Specialiseret skole

Bogbinderskolen Ringe blev stiftet i 2000. Som navnet antyder, beskæftiger foreningen sig kun med et fag, nemlig bogbinding.

Foreningen har omkring 15 aktive medlemmer, men i kraft af kursusvirksomheden er berøringsfladen noget større.

To gange årligt arrangeres der weekendkurser i bogbin-

ding for begyndere og let øvede. Deltagere til de kurser kommer fra både nær og fjern. Læs eventuelt mere om foreningen og dens kurser på www.bogbinderskolen.husflid.dk

Koncentration og fingerfærdighed er to centrale dyder hos en bogbinder. (Foto: Ringe Bogbinderskole)

Mad, wellness og husflid

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

I Kerteminde kommer husfliden i nye og moderne rammer, efter at Husflidsselskabet er rykket ind på det nye Sortekilde – kur & kultur.

Markedsføringen af de nye faciliteter er allerede godt i gang. Til formålet har Husflid lavet en række foldere, der skal uddeles til turister og andre interesserede.

Værkstederne, VærkstedsMuseet og VærkstedsGalleriet er alle navne, vi kommer til at høre meget til fremover – i særdeleshed hvis vi tager til Kerteminde. De tre navne dækker over Dansk Husflidsselskabs nye faciliteter – et resultat af indflytningen på den gamle Kerteminde Højskole.

For de gamle, som faldt ...

Da Kerteminde Højskole gik konkurs i 2005, stod de flotte bygninger pludseligt tomme. Men en umage konstellation bestående af den lokale campingpladsejer og en arkitekt bød ind på den gamle højskole. Deres mål var at opbygge et moderne kur- og kulturcenter med gode faciliteter og overnatningsmuligheder i høj hotelstandard. Samtidig ligger campingpladsen i gå-afstand fra centeret, så herfra vil man også kunne tiltrække gæster.

Krop, mave og hænder

Centeret, der har fået navnet Sortekilde – kur & kultur, skal deles op i tre hovedområder: wellness, måltidernes hus og værksteder. Besøgende vil i fremtiden opleve en bred vifte af aktiviteter, der blandt meget andet appellerer til krop, mave og hænder. Målet er, at den gamle højskole igen skal blive et summende centrum for velvære og kreativitet.

Nyt samlingssted

De forskellige områder skal drives af en række forskellige udbydere, hvor Husflid skal stå for værkstederne. Da højskolen jo allerede havde en række gode værksteder, er denne del af det nye center allerede kommet i brug. Efter en stor indsats med hjælp fra både håndværkere og en lang række frivillige er størstedelen af de forskellige værksteder gjort klar – og der kører nu flere kurser. Blandt andet ligger det fleste af NETOPs egne fagkurser og grunduddannelser nu i Kerteminde. Med tiden er det tanken, at Værkstederne bliver samlingssted for en masse dygtige fagfolk, der kan mødes på tværs af deres fag, når de alligevel er til kursus.

VærkstedsMuseet

Det nye center betyder også, at det gamle husflidsmuseum er kommet op over jordens overflade – i bogstaveligste forstand. Fra at have levet en hengemt tilværelse i kælderen under det gamle husflidskontor er det nu kommet op til ære og værdighed

i nye lyse lokaler. Husflidsselskabet har tilmed fået støtte til at ansætte en konsulent, der indretter museets nye udstillinger. Så når VærkstedsMuseet – som det fremover vil hedde – slår dørene op for offentligheden den 1. juni, så vil det være til et helt nyt museum, hvor husflidens historie vil komme til sin ret.

Gammelt og nyt

I tilknytning til museet vil der være et galleri, hvor aktuelle kunsthåndværkere viser deres arbejder frem. VærkstedsGalleriet bliver et sted, hvor de besøgende kan se, hvordan de forskellige gamle håndværk trækkes ind i vores tid.

Nye kontorer

En del af aftalen med Sortekilde betyder også, at NETOPs Kertemindekonto sammen med Husflids sekretariat er flyttet over på den gamle højskole. Sortekilde har indrettet helt nye flotte kontorer til administrationen, så de ansatte har værkstederne og de andre faciliteter tæt på.

Wellnessområdet

Tilegnes krop og velvære. Der bygges blandt andet et varmtvandsbassin og træningsfaciliteter, og der tilknyttes diverse massører, fysioterapeuter og lignende, som alle skal være med til at give turisten total velvære.

Måltidernes Hus

Uden mad og drikke ... Området skal indeholde restauranter og åbne køkkener, hvor gæsterne også kan lære at lave god mad. Der skal også løbende suppleres med træf for landets kokke, forskning, udvikling af skolemad og så videre.

Værkstederne

Husflidens domæne. Her bliver omdrejningspunkterne VærkstedsGalleriet og VærkstedsMuseet, hvor der kan søges nutidig og gammel inspiration, og Værkstederne, hvor gæsterne selv kan prøve kræfter med en lang række husflidsfag.

Atelier og Galleriet

Desuden vil der blive indrettet fællesatelier med fællesgalleri for

kunsthåndværkere fra nær og fjern, så stedet også får en høj professionel profil. Kunstnerne fra FællesAtelieret får endvidere ansvaret for skiftende udsmykning af hovedbygningen.

Området omkring Sortekilde

Den store park rundt om hele området vil blive indrettet med kunststier, så turister og lokale kan få et kunstrum udendørs til deres vandreture. Parken bliver nemlig ikke kun for turisterne på Sortekilde, men især også for de lokale.

Resten af bygningerne

Alle de nævnte aktiviteter foregår kun i stueplan. På alle 1. og 2. sale vil der blive indrettet værelser og timesharelejligheder til udlejning og salg. Alle lejligheder bliver veludstyret, og Sortekilde har kontakt til leverandører af gode danske designmøbler, der selvfølgelig også skal have plads her.

*NETOPs Kertemindekonto og Dansk Husflids landssekretariat har fået nye flotte lokaler på Sortekilde.
(Foto: Lotte Helle)*

Portræt af Brabrand Oplysningsforbund:

En behovsstyret aftenskole

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

Brabrand Oplysningsforbund (BOF) har en lang række meget forskellige aktiviteter på programmet. Det er behovet i lokalområdet, der styrer, hvilke fag der udbydes.

BOF hører til en af NETOPs største aftenskoler. I BOF udbydes alt lige fra kreative fag, IT, baby-relaterede kurser, motion, yoga, sprog og så videre. Som antydnet i overskriften kommer der hele tiden nye aktiviteter og fag til efterhånden, som skolen finder behov for det.

Fuldtidsansatte

Skolens kontor er centralt placeret i Århus-forstaden Brabrand – eller mere præcist i Gjellerup. Herfra styrer Kirsten Jacobsen og Piet Rasmussen begivenhederne. Begge er fuldtidsansatte. Dette kan lade sig gøre ved hjælp af Flexjob- og andre ordninger.

Ingen farvefobier

Gjellerup er en bydel, der med mellemrum rammer overskrifterne i medierne grundet den store

koncentration af indvandrere. Det har på forskellig vis indflydelse på BOF. For eksempel ligger skolens kontor i en kælder under et af de store betonehøjhuse. Med tykke ståldøre og tremmer for de i forvejen små vinduer ligner det ved første øjekast noget, der huser større værdier end et kontor for en aftenskole. Men antallet af mislykkedes indbrudsforsøg vidner dog om, at sikkerhedsforanstaltningerne ikke er overdrevne. Gjellerup lider nemlig af den desværre ikke sjældent forekommende kombination af indvandrere og sociale problemer – men problemerne er i bedring. BOF yder et ikke ringe bidrag hertil. Integration er et af skolens fokusområder. ”Vi har ingen farvefobier,” understreger skoleleder Kirsten Jacobsen, og BOF har da også

haft adskillige integrationsprojekter gennem årene. Selv om Århus Kommune for et par års siden lukkede for en række tilskudsmuligheder til integration, har BOF lært at finde andre muligheder.

Book et foredrag

En anden af BOFs store aktivitetsområder er foredrag. Hvert år udgiver skolen et omfattende katalog med foredragsholdere. Mindre foreninger og sammenslutninger kan så booke og afholde foredrag – med støtte fra BOFs bevilling. Naturligvis er der offentlig adgang til alle disse foredrag. I 2006 afholdtes over 130 foredrag i BOF. Dertil kommer forskellige kurser for mindre virksomheder, som arrangeres som indtægtsdækket virksomhed. Oftest er der tale om forskellige it-kurser.

Alternativ markedsføring

BOF markedsfører sine kurser på mange alternative måder. For eksempel går de lokale sundhedsplejersker rundt og 'sælger' BOFs efterfødselskurser, når de er på besøg hos de nye forældre. Aftenskolen udgiver dog også et traditionelt kursusprogram. Det er dog ikke mere traditionelt end at det laves som et indstik i lokalavisen, så det bliver husstandsomdelt.

Tid til det sjove

For et par år siden brugte Kirsten Jacobsen og Piet Rasmussen en del tid på at få styr på den almindelige drift. De begyndte at bruge flere af NETOPs servicetilbud, blandt andet DOFO og LetLøn. Det krævede en omlægning af rutinerne, men i dag har det betydet, at det daglige administrative arbejde er lettere. "Nu har vi fået mere tid til alt det sjove ..." griner Piet Rasmussen, og hentyder til udviklingen af aktiviteterne. Også bestyrelsesarbejdet er genstand for omhyggelig planlægning.

"Jeg håndplukker nye bestyrelsesmedlemmer," smiler Kirsten Jacobsen. "Vi forsøger at sammensætte en bestyrelse, der på forskellige måder kan være et plus for foreningen." For eksempel er formanden, Kai Mosbæk, tidligere grøn guide i kommunen og dermed også tidligere samarbejdspartner. Han har et stort netværk, en masse gode ideer til projekter – og ikke mindst støtte til disse. Kai Mosbæk er meget aktiv i det daglige arbejde i BOF.

Nægter at give op

Selvom fremtiden ser fornuftig ud for BOF, så har Kirsten og Piet stadig en masse ønsker. De drømmer om på sigt at få samlet administration og undervisning

i samme lokaler. Det vil betyde lettere adgang til administrationen og en større sammenhæng i aktiviteterne, som nu foregår rundt omkring på skoler og så videre.

Kirsten og Piet ville heller ikke have noget imod, at skolen fik endnu flere aktiviteter – også gerne for børn og unge.

Det lyder dog ikke som helt utopiske drømme, for som de begge siger:

"Vi nægter at give op. Når vi har sat os noget for, så går vi efter det."

Gellerup er med mellemrum i medierne grundet problemer med den store overvægt af indvandrere, men bydelen er meget mere, end mediernes ensidige dækning antyder. BOF er blot et af eksemplerne på dette.

Vejen til dansk statsborgerskab

AF AGNETE ANDERSSON *Formand for NETOP Jægerspris*

NETOP Jægerspris har gennem længere tid udbudt kurser i samfundskendskab for flygtninge og indvandrere. Nu fungerer kurser tilmed som forberedelse til den nye indfødsretsprøve.

De store aftenskoler har ofte deres faste tilbud, som brugerne deltager i år efter år. En lille aftenskole som NETOP Jægerspris er friere stillet. Den kan afprøve nye ideer, finde niches, som de store ikke har interesse i, og udvikle aktuelle tilbud til lokalsamfundets borgere. Et af disse tilbud kunne rette sig mod nydanskere.

Længere vej for nydanskere

Vi har i Danmark i årenes løb modtaget en lille del af de flygtninge fra verdens brændpunkter, som i særlig grad trængte til en ny tilværelse. Efterhånden har modtagelsen og integrationsindsatsen fået faste rammer, hvor især først undervisning i dansk sprog og senere forberedelse til at kunne få en arbejdsplads har fyldt meget.

For de flygtninge, der ikke kan vende tilbage til deres hjemlande, er ønsket om at blive dansk statsborger meget stærkt, men vejen til et statsborgerskab i Danmark er lang for en nydansker. I de senere år er målet gentagne gange flyttet længere væk. For eksempel er antallet af år, nydanskeren skal have opholdt

sig i Danmark, blevet sat i vejret gentagne gange, og i slutningen af 2005 besluttede Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti at indføre en indfødsretsprøve.

Prøve i danskhed

I bemærkningerne til lovforslaget af 30. marts 2006 står blandt andet:

”Det er en betingelse, ... at ansøgeren dokumenterer kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for en særlig indfødsretsprøve.”

Ministeriets arbejde med den nye test er endt i en samling på 200 spørgsmål, som dækker de tre områder, der nævnes i loven. Til hvert spørgsmål er der tre svarmuligheder (multiple choice), hvoraf kun den ene er rigtig. Til afholdelsen af indfødsretsprøven udvælges 32 spørgsmål, og desuden suppleres med 8 aktuelle spørgsmål. Nydanskeren skal mindst besvare 28 af de 40 spørgsmål korrekt. De 200 spørgsmål er offentliggjort på Integrationsministeriets hjemmeside, og der udgives en lærebog til selvstudium.

Forberedende kurser

NETOP Jægerspris har siden 2001 gennemført en række kurser for nydanskere, fortrinsvis inden for områderne demokrati og viden om samfundet. En naturlig videreførelse af dette arbejde er at hjælpe nydanskerne i forberedelsen til den nye test. En måde kunne jo være at terpe de rigtige svar på de 200 spørgsmål, så nydanskeren kunne huske, hvor krydset skal sættes. Dette er dog for mekanisk, og det store arbejde har ingen perspektiver. Derfor er tanken om et materiale, der kan medvirke til at give et grundlag for besvarelsen, vokset frem. Hvis nydanskeren har et grundlæggende kendskab til dansk historie, kultur og samfundsforhold, kan han/hun svare på en del af spørgsmålene, og måske får han/hun en fornemmelse for det rigtige svar i resten af spørgsmålene.

I samarbejde med NETOP Frederikssund har vi derfor i de sidste to år afholdt kurser for nydanskere i ”samfundskendskab”. Da testen først blev færdig i dette forår, kunne vi ikke gå ud fra den, men det har vist sig, at vores valg af emner falder ret godt sammen med ministe-

riets spørgsmål. Disse falder i 11 afsnit, for eksempel Ret og domstol, Kultur og traditioner, Dansk geografi og befolkning og Grundlov, styreform og Folke-ting.

Ikke kun prøve

Kurserne er således ikke en direkte forberedelse til indfødsretstesten, men kan i høj grad medvirke til nydanskerens integration som samfundsborger, kollega, forælder eller vælger. Derfor har vi for eksempel gennemgået tekster af H.C. Andersen og Shubidua, lavet aftener om humor og ironi, afholdt ”vælgermøde” med byrådspolitikere og arbejdet med begrebet social kapital, der påstås at være grundlaget for danskernes høje score i undersøgelser om tilfredshed (”lykke”) og økonomisk formåen.

Nyt materiale

Sideløbende med kurserne har vi lavet et idemateriale til undervisere i ”Samfundskendskab”. Dette ord er valgt, fordi det ikke er betegnelsen for et fag nogetsteds og altså ikke på forhånd er defineret. I 15 afsnit gives forslag til arbejdet med dansk kultur, historie og samfundsforhold. Forslagene indeholder faktuel viden, ideer til ekskursioner, forslag til kursisternes eget arbejde, diskussionsemner og så videre. Materialet er fremkommet som resultat af gennemlæsning af en lang række kilder – faglitteratur, afsnit om samfundskendskab fra forskellige skoleformer, artikler med videre – besøg i sprogcentre, møder med en sparringsgruppe af fire nydanskere og erfaringer fra vores undervisning på kurserne.

Til fri afbenyttelse

Tanken er, at skoleledere og bestyrelser i andre NETOP-afdelinger – eller i andre aftenskoler – kan benytte materialet som grundlag for tilsvarende kurser. Udarbejdelsen af materialet og afprøvningen i praksis er støttet af Dansk Folkeoplysnings Samråd, som vil lægge materialet ind på DFS’ hjemmeside, når det er færdiggjort, formodentlig i august i år. Dermed er det til fri afbenyttelse af alle aftenskoler, som har lyst til at lave kurser, der kan lette vejen mod livet som aktiv medborger i Danmark – og statsborgerskab – for lokalområdets nydanskere. Det er vores håb, at mange NETOP-aftenskoler vil gå ind med kurser for nydanskere. Måske kan vores materiale give hjælp til gennemførelsen heraf.

Kurset i samfundskendskab kommer vidt omkring. Her er kursisterne på besøg på Nationalmuseet. (Foto: NETOP Jægerspris)

Nyt fra Husflid:

Museum, nyt personale og flytning

AF BENTE SKOV MACHHOLM *Sekretariatsleder for Dansk Husflid*

Museet

Så flyttede museet - og rummene blev meget fyldte med flyttekasser. Nu er Rikke Ruff (konsulent ansat til at indrette museet, red.) i fuld gang med at få gode ideer, købe inventar og sætte på plads – godt støttet af Lene, der render frem og tilbage mellem museet og skrivebordet og Lone, der har en halvtidsstilling.

Det bliver godt nok flot – med en spændvidde fra gamle høstredskaber til moderne graffiti.

Personalet

Kamilla er blevet mor til en dejlig lille Josephine. Hun har allerede indtaget kontoret. Henrik i København er også blevet far til en lille pige og hun hedder Olivia. Ja, der er gang i familieførelserne her.

Midt i forberedelserne til flytningen og alle fødslerne, blev det nødvendigt for os at ansætte en kontormedhjælper, og vi har fået Lone her midt i februar. Hun er en dejlig pige, der 20 timer om ugen kommer og passer os. Samtidig er der også blevet ansat en EDB-mand mere – Henrik

magter simpelthen ikke at styre begge kontorer, passe et studie samt være far, så nu hjælper Gregers ham.

Sortekilde – kur og kultur

Det blev navnet på det nye sted. Sortekilden er jo en gammel inddæmmede kilde, der ”løber” ned over bakken, og den kilde skal til at løbe frit igen, så vi igen kan helbrede os ved den.

Den endelige sekretariatsflytning var den 15. marts.

Vi er landet, og er nu godt i gang med de sidste hængepartier så alt er færdig den 1. juni, hvor vi afholder en åbningsreception.

Når vi ikke flytter

Når vi ikke arbejder med flytningen, så har vi jo fuld gang i de daglige aktiviteter. Specielt arbejder vi med fondsansøgninger. Der skal jo penge til, for at vi kan arbejde med udvikling, og selv om vi efterhånden har skrevet mange fondsansøgninger, så tager de hver især tid.

Derudover skal vi have forberedt den næste kursusplan og fundet nye kurser og initiativer.

Medlemskartoteket – det nye – er ved at være på plads, og det varer ikke længe, før alle husflidsforeningerne igen kan få lister over medlemmer.

Endelig så har vi jo godt nok overstået landsmødet i NETOP, men i Dansk Husflid har vi jo endnu et, og alle forberedelser hertil skal også være klar.

Med de nye lokaler kommer museets mange fine arbejder omsider op i lyset. (Foto: Lotte Helle)

STORT & SMÅT

Kerteminde og Hindsholm fusionerer

Hindsholm Husflidsforening besluttede på deres generalforsamling her i foråret at blive sammenlagt med Kerteminde Husflidsforening. De to foreninger, der begge ligger i den nye Kerteminde Kommune, har i flere år udsendt fælles kursusprogram og været fælles om kulturelle arrangementer for 10 %-midlerne. I den seneste sæson har skolelederen også været fælles.

I de senere år har der været 3-4 undervisningshold på Hindsholm, og det er naturligvis meningen, at der fortsat skal udbydes undervisning. Derfor følger Eva Hansen og Henrik Hestbæk fra bestyrelsen på Hindsholm også med ind i den sammenlagte Kerteminde Husflidsforening.

Fleksible tilrettelæggelsesformer

NETOP har lavet en folder, der beskriver mulighederne i den nye lov om fleksible tilrettelæggelsesformer. Der er dels en gennemgang af loven og reglerne, samt hvordan det foreslås, at fleksible tilrettelæggelsesformer afregnes. Samtidig giver folderen en række bud på arrangementer og aktiviteter, som kan afholdes efter de nye regler. Folderen blev uddelt på landsmødet og den sendes ud til alle skoleledere. Den kan også rekvireres hos Lise Svenson på ingelise@netoplysning.dk eller på 33 93 00 96.

Husflidsfestival

Kreativ Hobby Messer:

Odense Congress Center 6.-7. oktober

Remisen / København 3.- 4. november

Som noget nyt har vi Slotsudstilling med kreative hobbyting på

Voergaard Slot 19.-20. maj

Alle stederne er åbningstiden lørdag 11-17 og søndag 10-16

Se mere på hjemmesiden: Rasmussensudstillinger.dk

Nye forårsvarer hos UNICEF

UNICEFs forårskatalog byder på en perlerække af smukt designede kort og søde gaver. Sammen med nogle af de kendte favoritter præsenteres et helt nyt udvalg af kort og gaver i høj kvalitet. Og som altid går 40 procent af prisen direkte til UNICEFs hjælpearbejde for verdens udsatte børn.

Dit køb hjælper et barn i nød

Køb dine kort og gaver hos UNICEF – så er du med til at give verdens udsatte børn en sund og tryk start på livet, skolegang og beskyttelse mod misbrug og udnyttelse. En pakke kort koster typisk omkring 70 kr. Det vil sige, at for hver pakke, UNICEF sælger, går der ca. 30 kr. til verdens børn. For 30 kr. kan UNICEF give fem børn en dosis A Vitamin og dermed styrke børnenes immunforsvar, så de ikke er så modtagelige over for sygdomme.

Du kan bestille forårskataloget fra UNICEF ved at ringe på tlf. 35 27 38 00, eller du kan købe dine UNICEF kort og gaver direkte på UNICEF Danmarks hjemmeside www.unicef.dk eller hos din lokale forhandler. Besøg også UNICEFs hyggelige butik på Rådhusstræde 8 i København.

Bente Dahl forbliver radikal

Den seneste tids mediestorm om Naser Khaders nye parti har bragt ubegrundede rygter og formodninger på banen. NETOPs nyvalgte formand, Bente Dahl, der sidder i Folketinget for Det Radikale Venstre, har gjort det helt klart, at hun fortsat støtter op om arbejdet som radikal, og altså ikke skifter til Ny Alliance – eller andre partier for den sags skyld.

Ny bestyrelse?

Husk, at meddele landssekretariatet, når I skifter ud i foreningernes bestyrelse. Vi har brug for alle bestyrelsesmedlemmernes adresser, så vi kan tilsende blandt andet NETOPnyt.

Bemærk i øvrigt, at de skoler, der benytter DOFO, selv skal rette bestyrelsesoplysningerne direkte i DOFO, da det er DOFO, vi bruger til medlemskartotek.

Hvis I er i tvivl, kan I kontakte Lise Svenson på 33 93 00 96.

KURSER I NETOP

Der er netop udsendt indbydelser til en lang række kurser for NETOPs foreninger.

Grundlæggende lederkursus

Det årlige Grundlæggende lederkursus afholdes den 6. og 7. oktober på Dalum Landbrugsskole ved Odense. Kurset er en solid introduktion til arbejdet med at lede en skole og er relevant for både skoleledere og bestyrelsesmedlemmer.

Hjemmesideværksteder

Hjemmesideværkstederne afholdes som fyraftenskurser i juni i henholdsvis Odense (20. juni), Århus (26. juni) og Hvidovre (27. juni). På værkstederne gives en introduktion til NETOPs gratis hjemmesidesystem, og deltagerne kommer godt i gang med deres forenings hjemmeside.

DOFO kurser

Sidst, men ikke mindst, er der også planlagt kurser for resten af året i administrationsprogrammet DOFO og den nye mindre version, DOFO-web. Kurserne afholdes løbende og rundt i hele landet.

Du kan finde flere oplysninger om kurserne på www.netoplysning.dk under Kurser i NETOP. Her kan du også tilmelde dig. Bemærk, at deltagelse er gratis for NETOPs medlemmer.

www.laererportal.dk

